

В.А. Гурський
В.В. Присакар

ПЕДАГОГІКА

У ДВОХ КНИГАХ. КНИГА 2

Теорія виховання

**Управління
навчально-виховним процесом**

Гурський В.А., Присакар В.В.

ПЕДАГОГІКА

У ДВОХ КНИГАХ. КНИГА II

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ

*Навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Кам'янець-Подільський
2015

УДК 317.014.6:005.6 (075.8)

ББК 74.3-Я73

Г95

Рецензенти:

Агаманчук П.С.

доктор педагогічних наук, професор, академік АНВШ;

Миронова С.П.

доктор педагогічних наук, професор;

Павелків Р.В.

доктор психологічних наук, професор, академік АНВШ.

*Літературний редактор: кандидат філологічних наук,
доцент Козак Р.В.*

*Рекомендовано до друку вченою радою Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка.*

Протокол №12 від 27.12.2012

Гурський В.А., Присакар В.В.

Г95 Педагогіка. У двох книгах. Книга II. Теорія виховання. Управління навчально-виховним процесом. Навчальний посібник. Видання 2-е, доповнене і перероблене. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2015. – 220 с.

ISBN 978-617-681-091-9

В навчальному посібнику висвітлено наукові засади теорії виховання та управління навчально-виховним процесом. Видання містить тести та завдання для творчих дискусій та бесід, педагогічні задачі та тести завдань для перевірки знань. Подано список рекомендованої літератури з кожної теми.

Посібник розрахований для студентів та викладачів вищої школи, аспірантів, учителів, батьків, усіх хто цікавиться теорією освіти і виховання та управління навчально-виховним процесом.

ISBN 978-617-681-091-9

УДК 317.014.6:005.6 (075.8)

ББК 74.3-Я73

© Гурський В.А.,
Присакар В.В.

ЗМІСТ

Передмова	5
Розділ I. Теорія і методика виховання	7
Тема 1. Виховання в цілісному педагогічному процесі	7
1.1. Сутність, особливості та рушійні сили процесу виховання.	7
1.2. Структура процесу виховання	12
1.3. Самовиховання і перевиховання у виховному процесі	13
1.4. Результати процесу виховання	19
1.5. Закономірності і принципи виховання	21
Література до теми	31
Тема 2. Мета, завдання і основні напрями виховання	32
2.1. Мета і завдання національного виховання	32
2.2. Розумове виховання	37
2.3. Моральне виховання	40
2.4. Статеве виховання і підготовка до сімейного життя	44
2.5. Правове виховання	48
2.6. Антинаркогенне виховання	51
2.7. Екологічне виховання	54
2.8. Трудове виховання	56
2.9. Економічне виховання	62
2.10. Естетичне виховання	64
2.11. Фізичне виховання	66
Література до теми	70
Тема 3. Формування колективу, його вплив на виховання особистості	71
3.1. Поняття колективу, його суть, ознаки та структура	71
3.2. Основні функції та принципи діяльності колективу	75
3.3. Діалектика та перспективи розвитку колективу	76
3.4. Самоврядування у загальноосвітньому закладі	81
Література до теми	89
Тема 4. Методи і форми виховання	90
4.1. Поняття про методи виховання та їх класифікація	90
4.2. Характеристика основних груп методів виховання	91
4.3. Форми організації виховного процесу	103
Література до теми	118
Тема 5. Виховна робота класного керівника	119
5.1. Місце класного керівника у системі виховної роботи, його функції та завдання	119
5.2. Основні напрями і форми роботи класного керівника	123
5.3. Планування роботи класного керівника	127

Література до теми	133
Тема 6. Суспільні інститути виховання	134
6.1. Сім'я – первинний осередок виховання дітей і молоді	134
6.2. Школа як провідна ланка в системі виховання	137
6.3. Виховання дітей та учнівської молоді в позашкільних установах	139
6.4. Виховна роль дитячих та юнацьких громадських організацій і об'єднань	140
6.5. Роль церкви у вихованні підростаючого покоління	142
Література до теми	144
Розділ II. Основи управління загальноосвітнім закладом	145
Тема 1. Сутність процесу управління та історія його розвитку.	145
1.1. Поняття про управління, педагогічний менеджмент	145
1.2. Державне управління системою загальної середньої освіти	148
1.3. Загальноосвітній навчальний заклад як педагогічна система і об'єкт управління	153
1.4. Керівництво навчально-виховною роботою загальноосвітнього закладу	158
1.5. Планування роботи загальноосвітнього закладу	166
Література до теми	174
Тема 2. Методична робота у загальноосвітньому навчальному закладі	175
2.1. Методична робота та її роль у підвищенні професійної підготовки педагогічних працівників	175
2.2. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду, впровадження досягнень педагогічної науки у практику	181
2.3. Атестація педагогічних працівників	186
Література до теми	189